

Vidējās paaudzes tautas deju kolektīvs „Nīca”

Kolektīvs dibināts 1993.g. Tā rašanās iemesls bija deļotprieks. Kolektīvā apvienojās īstenie deļu cienītāji, bijušie jauniešu deļu kolektīva dalībnieki, kuri deļoja tautasdeļas 1987., 1988.g. Vairākus gadus kolektīvu vadīja skolotājs **Agris Petermanis**, vēlāk vadību pārņēma **Maruta Puķīte**. Deļotāji uzskata, ka tautasdeļas viņiem esot „slimība uz visu mūžu”.

Rundāles pils Baltajā zālē 2008.g.

Deļu kolektīvā tā darbības laikā deļojuši vairāk kā 50 dalībnieki. 2006.g. bija 16 deļotāji. Kolektīva repertuārā bija 58 tautas deļas, galvenokārt latviešu tautasdeļas. Tika deļots „Ačkups”, „Mugurdancis”, „Kadriļa”, „Zvejniekpuiši, jūras lāci”, „Lien pelīte”, „Kam ir gaiss”, „Iecel mani saulītē”, „Pavards”, „Ugunsvārdi”, „Baltu puķu guni kūru” un citas.

Dalībnieki tērpās Nīcas, dažreiz arī Ugāles tautastēpos.

Kolektīva sniegums ticis vairākkārt augsti novērtēts. Dalībnieki piedalījušies 1993., 1998., 2003., 2008.g. latviešu Dziesmu un deļu svētkos. Ir deļots arī 2001.g. Rīgas 800 gadu jubilejas svinībās. „Tautas mākslas centrs” Nīcas pagasta vidējās paaudzes kolektīvam XXIII Vispārējo latviešu Dziesmu un deļu svētku lieluzvedumā „Mana pasaule” pasniedza diplomu par iegūto 3.vietu. Liepājas rajona deļu kolektīvu skatēs 1999., 2001., 2002. un 2004.g. ir saņēmti atzinības un pateicības raksti par veiksmīgu etnogrāfisko deļu jaunradi. Ir saņemta arī pateicība par veikumu IV Vislatvijas deļu festivālā 2001.g. Latviešu tautas folkloru kolektīvs ir popularizējis koncertceļojumos Vācijā, Čehijā un Slovākijā.

Kolektīva 15 gadu jubilejā 2008.g.

Dejo 20 gadus

18. janvārī skatītāji varēja izbaudīt vidējās paaudzes tautas deju kolektīva “Nīca” 20 gadu pastāvēšanas jubilejas koncertu “Brīnumzālīte” ar skaistām dejām, īpašu skatuves noformējumu un laba vēlējumiem.

Dejotājas izgatavo kolektīva karogu

Dejas lieliski sasaistīja Nīcas amatiereteātra puisi Māra Štībeļa un Ingus Eglīša dialogi par meitu lūkošanu. Koncertā piedalījās arī kolektīva ilggadējie draugu kolektīvi no Ances un Grobiņas, kā arī Nīcas jauniešu tautas deju kolektīva “Rietumvējš” dejotāji. Svētki sākās ar deju kolektīva jaunā, dejotāju Intas Ambrēnas un Sandras Simsones darinātā kolektīva karoga ienešanu zālē. To no rokās rokā padeva kā agrākie, tā arī pašreizējie dejotāji. Un iepriekšējo gadu dejotāji bija ieradušies lielā skaitā.

Dibina kolektīvu, lai tiktu uz lielajiem svētkiem

Kolektīva vadītāja Maruta Puķīte labprāt atklāj kolektīva rašanās sākumu: „Tuvojās 1993. gada Dziesmu un Deju svētki. Līdzšinējā jauniešu deju kolektīva dalībniekiem gribējās atkal doties uz svētkiem, tādēļ viņi - Ieva Ķenava, Agita Ābola, Sandra Simsone, Ilva un Ainars Ganconi, Sarmīte un Aivis Žodziņi, Aija un Andris Liepas, Māra Dinne, Mārtiņš Miksons, Sandijs Timbra – mudināja dibināt vidējā paaudzes kolektīvu, vadītāju meklēja pēc tam.” Vairāki apzinātie kandidāti no nīcenieku vidus atteicās. M. Puķīte toreiz Nīcā strādāja citā jomā un brīvajā laikā kopā ar vīru Aigaru dejoja Liepājas TDA „Rucavietis”. „Es viena droši vien nebūtu to uzņēmusies, jo dejojot pašai un vadīt kolektīvu ir divas dažādas lietas. Aigars bija avantūristiskāks un idejai piekrita. Tā mēs pirmās divas sezonas strādājām divatā. Pieredzi papildināju ar zināšanām un daru to joprojām.”

Dejo ārzemēs un rīko pankūku balles

Jaunais kolektīvs strādāja neatlaidīgi un Rīgā uz lielajiem svētkiem tika. Nīcenieki izcīnīja tiesības piedalīties arī visos nākošajos svētkos: 1993., 1998., 2003., 2008. un 2013. gadā, kā arī Rīgas 800 gadu jubilejas lielkoncertā 2001. gadā. Aizvadīto gadu laikā kolektīvs vairākkārt godam nesis Nīcas un Latvijas vārdu, uzstājoties ārvalstīs: 1999. gadā Vācijā kopā ar Otaņķu etnogrāfisko ansambli, 2001. gadā Čehijā kopā ar Ances dejotājiem, 2002. gadā Slovākijā kopā ar Grobiņas „Spararatu”, 2009. un 2010. gadā

Lietuvā, 2011. gadā Vācijā atkal ar grobiņniekiem. Lai gūtu panākumus, katru nedēļu ir mēģinājumi ar nopietnu darbu un kārtīgu svīšanu. Kopš 2006. gada mēģinājumos palīdz koncertmeistare Ritma Kluce. Līdztekus tam kolektīva stiprināšanai ir bijuši arī laivu braucieni, vada vilkšana jūrā, pankūku balles, ugunscura zupas vārīšana, koncertu videoierakstu skatīšanās, sezonu sākuma pasākumi, pirtis, goda vārtu organizēšana dalībnieku kāzu reizēs. Arī šogad gaidāms izbraukums, jo pašvaldības dāvana dejotāju jubilejā ir apmaksāta vienas dienas ekskursija.

Lepojas ar Latvijā skaistāko tautastērpu

M.Puķīte min, ka viegli strādāt ar tiem, kuri ir motivēti dejojot, kaut arī iesācēji. Vadītājam ir gandarījums, ja izdevies ļaut iemīlēt deju cilvēkam, kas atnācis tikai kompānijas pēc vai pat ticis pierunāts. „Man „saldais ēdiens” ir brīdis, kad dejas tehniski ir iestudēta, melnais darbs padarīts, un var pievērsties dejas rakstura atklāšanai,” saka deju skolotāja. „Jāapzinās, ka esam visā Latvijā tik populārā tautastērpa valkāšanas paraugs,” uzsver vadītāja. 2006. un 2007. gadā tikām pie jauniem tērpiem, jo vecie bija novalkāti. 2008. gada Dziesmu svētkos tērpu skatē no pieteiktajiem 52 deju kolektīviem nīcenieki ieguva 2. vietu. Tagad dejotājas pie pamattērpa cenšas atrast kādas interesantas un mazāk zināmas detaļas, krāsu salikumus. M.Puķīte pēta muzeju materiālus, literatūru. Viņasprāt, izdevušās ir izšūtās Nīcas sievu cepures. Pagājušogad Nīcas rokdarbnieces dejotājam noadīja skaistas tumši rakstainas zeķes. Raksturdejām ir vēl otrs – Ugāles tērps, vīriem - Lejaskurzemes tērpi.

Dejo kopš bērnības

Sandra Simsons un Andris Kokins ir vienīgie, kas dejoj no kolektīva dibināšanas. Viņi to dara jau no bērnudārza laikiem un vēlāk izgājuši skolotājas Mirdzas Pabēzras skolu ar mēģinājumiem pirms un pēc stundām. Sandra līdz 8. klasei dejoj arī skolotājas Antras Šakales vadītajā kolektīvā, bet tad gaidīja brīdi, kad viņu pieņems jauniešu deju kolektīvā. „Man ļoti patīk dejojot. Citi dzied, citi iet uz jogu vai vingro, bet manas dzīves saturs ir dejojšana. Tas ir labs veids, lai atbrīvotu galvu no citām domām, sakārtotu emocijas”, stāsta Sandra. Viņa ar prieku piemin arī kolektīva ceļojumus, kad visiem ir viena doma un kopīgas intereses. Tādā braucienā draugu lokā ir īpašs ceļojumu gars. Viņas pēdās iet arī meita Elīna, kas iesaistījusies jauniešu tautas deju kolektīvā "Rietumvējš" un dēls Oskars, kas uzsācis pirmos soļus deju pasaulē bērnudārzā „Spārīte”.

A.Kokins atceras, ka viņu uz dejojšanu pamudinājusi vadītāja Maruta, kas tolaik bijusi viņa darba kolēģe un ģimenes draudzene. „Es to daru ar sirdi un dvēseli.” Viņš vairākkārt solījis sievai vairs nedejojot, lai biežāk būtu kopā ar ģimeni, taču, kad nāk rudens, atkal gribas doties uz mēģinājumiem „Tā ir kā dzirkstele, kas iedod impulsu un enerģiju. Ja es neietu dejojot, nejostos tik jauns.” Īpaši emocionālu brīdi Andris piedzīvojis savos pirmajos Dziesmu un Deju svētkos stāvot tribīnēs, kad no visām pusēm dejotāji fotografēti. Acīs sariesušās prieka un gandarījuma asaras.

Iespēja izjust latvietību un būt par paraugu dēlam

Iveta un Aivars Jākobsoni dejoj tikai otro sezonu, bet ar lielu prieku. Iveta atklāj, ka dejojot gribējusi jau sen, bet nav sanācis. Pārceļoties uz dzīvi Nīcā, no

darba kolēģiem uzzinājusi par deju kolektīvu, tādēļ centusies pierunāt vīru, lai būtu ar ko dejojot. Sākumā tas nav bijis viegli, taču tagad vīrs ir tā iededzies uz dejošanu, ka pat nepieļauj iespēju neapmeklēt kādu mēģinājumu. Jākobsonu pāris pagājušajā vasarā pirmo reizi izbaudīja īpašas emocijas, ko dod lielie Dziesmu un Deju svētki, arī atbildību kolektīva priekšā. Viņi vērtē, ka dejošana ir enerģijas apmaiņa, kad enerģiju dod ne tikai citiem, bet arī saņem un nav mazsvarīgi, ka tās ir fiziskās aktivitātes un adrenalīns. Iveta skaidro, ka tautas deju dejošana viņai dod iespēju sevī izjust latvietību, īpaši tagad, kad tik daudz radu un draugu dzīvo ārzemēs. Viņi arī cenšas būt par paraugu dēlam Raineram, kas dejo skolas tautas deju kolektīvā.

Gunita Šīme, Maruta Puķīte

Vidējās paaudzes tautas deju kolektīvs „Nīca” 20 gadu jubilejas koncertā.

1. rindā no kreisās: Krista Rumba, Andra Sileniece, Aiga Šalma, Ieva Pelīte, Inta Ambrēna, Zane Frema, Iveta Jākobsone, Dace Vecbaštika, Inīta Černova, Ilze Goldingere, Agija Kaunese;

2. rindā: Sandra Simsone, Kaspars Silenieks, Raivis Tapiņš, Māris Vecbaštiks, kolektīva vadītāja Maruta Puķīte, Andris Kokins, Edgars Sprūds, Aivars Jākobsons, Kaspars Vanags, Edgars Eidejus, Armands Ķudis, Daiga Ķude, Aigars Ambrēns.